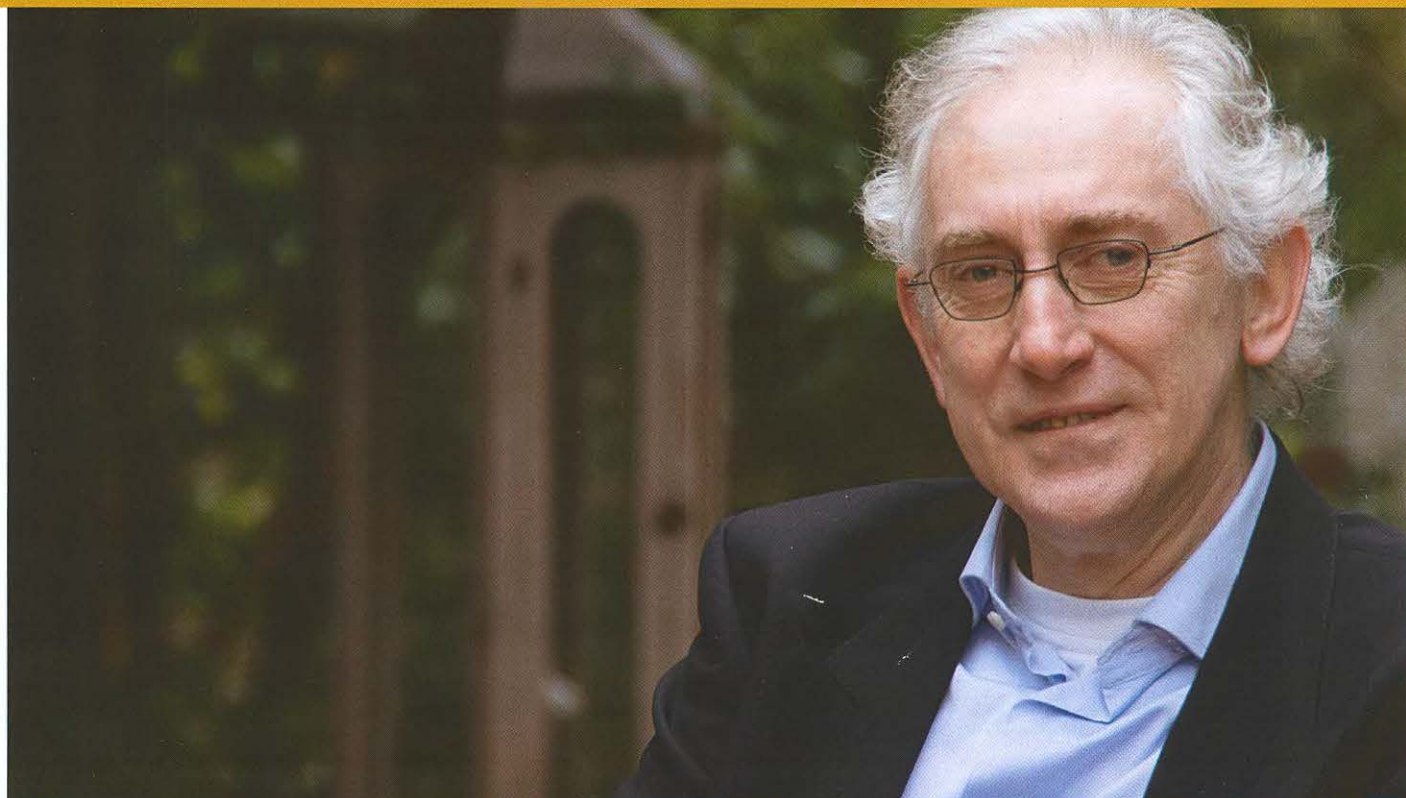

'Onderwijsstandaardisatie als strategisch proces'

Peter van 't Riet, lector ICT en onderwijsinnovatie Windesheim

34

Over Peter van 't Riet

Peter van 't Riet studeerde wiskunde en psychologie. Hij promoveerde op een onderwijspsychologisch onderzoek naar differentiatiegedrag van wiskundeleraars. Hij begon zijn loopbaan als leraar wiskunde, vakdidacticus, lerarenopleider en opleidingscoördinator. Halverwege de jaren '90 werd hij directeur bij de Christelijke Hogeschool Windesheim, waar hij leiding gaf aan de reorganisatie van de studentenadministratie en de inrichting van de onderwijsjuridische zaken. Daarna was hij directeur van de dienst ICT, directeur Strategisch Informatiebeleid (CIO), directeur Student- en Onderwijs Services en directeur Innovatie en Kenniscirculatie (lectoren-centrum). Momenteel is hij bij Windesheim lector ICT en Onderwijsinnovatie. In zijn vrije tijd publiceert hij op het terrein van de bijbelkunde.

Contactgegevens:

e-mail: sp.van.t.riet@windesheim.nl

Strategische onderwijsontwikkeling

Waarom innoveert Windesheim zijn onderwijs?

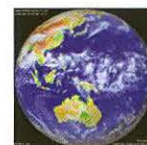

Het gebeurt op Windesheim

Strategische onderwijsontwikkeling

De wereld om ons heen verandert

- emancipatie van het individu
- toenemende invloed van ICT
- toenemende behoefte aan hoger opgeleiden
- ....

Het gebeurt op Windesheim

Strategische onderwijsontwikkeling

De student verandert

- gaat actiever met informatie om
- is interactiever
- is gevoeliger voor visuele informatie
- eist meer (kleine) kwaliteit
- heeft een rijkere leeromgeving nodig
- wil meer invloed op eigen leerproces
- heeft behoefte aan praktijkopdrachten
- .....

Het gebeurt op Windesheim

Strategische onderwijsontwikkeling

Het werkveld verandert

- snelle veranderingen in organisaties
- schaalvergroting
- globalisering
- kennis en vaardigheden verouderen snel
- innoveren om de markt te kunnen bijhouden
- persoonlijk functioneren (competenties)
- ...

Het gebeurt op Windesheim

Strategische onderwijsontwikkeling

Het onderwijs verandert

- de buitenwereld naar binnen halen
- leerprocessen organiseren i.p.v. onderwijzen
- van doceren naar coachen
- competentie leren = aandacht voor de student **als persoon**
- persoonlijke leerbehoeften van student centraal stellen
- ...

Het gebeurt op Windesheim

Strategische onderwijsontwikkeling

Windesheim verandert zijn onderwijs

Vier pijlers

- Majors en minors
- Vraagsturing (verbreding)
- Competentieleren
- Studieloopbaanbegeleiding

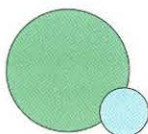

Het gebeurt op Windesheim

Strategische onderwijsontwikkeling

Waarom major-minor?

- Door minor zicht krijgen op andere disciplines (studieverbreiding)
- Efficiënter studeren: minor "meenemen" naar andere opleiding
- Minor kunnen volgen bij andere hogescholen
- Aansluiting bij internationale ontwikkeling in hoger onderwijs

Het gebeurt op Windesheim

Strategische onderwijsontwikkeling

Waarom vraagsturing?

- Aansluiten bij persoonlijke ontwikkeling van de student: persoonlijke leerwegen
- Eigen verantwoordelijkheid van student voor zijn studieplan vergroten
- Hergebruik van reeds afgeronde vakken bij switchen van opleiding

Het gebeurt op Windesheim

Strategische onderwijsontwikkeling

Waarom competentiegericht?

- Studie niet alleen richten op kennis en (deel)vaardigheden
- Ook op competent handelen
- Opleiden voor complexe beroepspraktijk
- Studenten kunnen beoordelen op functioneren in beroepssituaties

Wat gebeurt er op Windesheim?

Strategische onderwijsontwikkeling

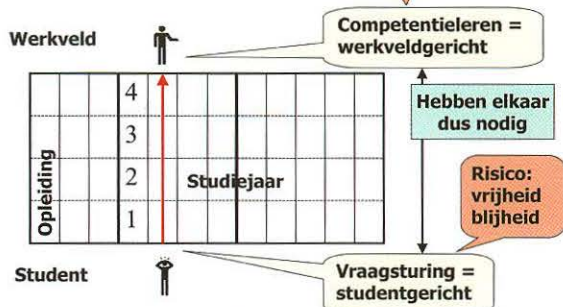
Waarom studieloopbaanbegeleiding?

- Student leren zijn eigen ontwikkeling en (studie)loopbaan te plannen
- Moet competentie van elke afgestudeerde HBO-er zijn
- Student voorbereiden op "leven lang leren"

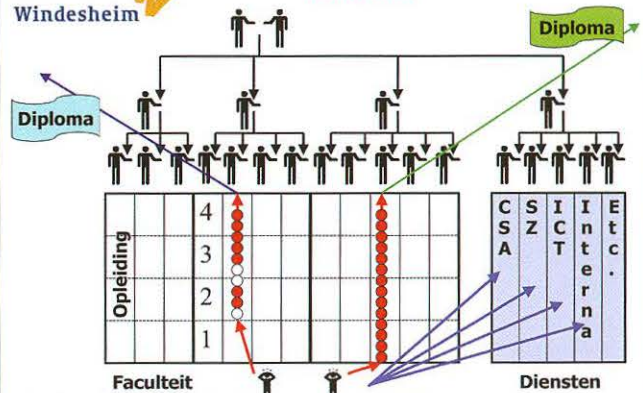
Wat gebeurt er op Windesheim?

Het nieuwe onderwijsontwerp

Wat gebeurt er op Windesheim?

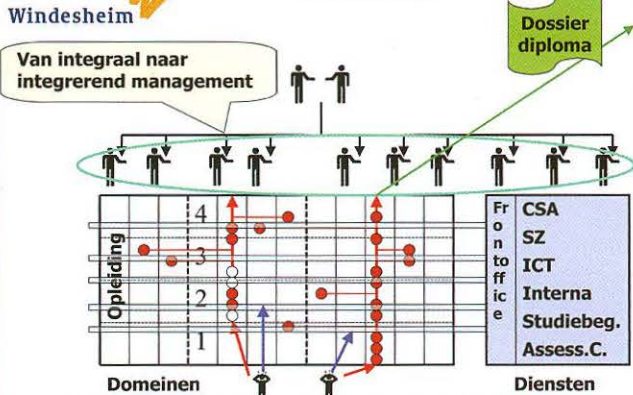
Zo was het

Wat gebeurt er op Windesheim?

36

Zo wordt het

Wat gebeurt er op Windesheim?

Voordelen standaardisatie voor de student

- Studeren over de grenzen van de eigen School heen wordt eenvoudiger
- Roosters zijn op elkaar afgestemd
- Overal dezelfde informatie (cursusinformatie, roosters etc.)
- Overal dezelfde procedures (inschrijving, lesuitval, beoordeling, ziekteverzuim, etc.)
- Beter "hergebruik" van eerder genoten onderwijs

Wat gebeurt er op Windesheim?

Voordelen standaardisatie voor de opleidingen

- Gemeenschappelijke taal
- Minder energie besteed aan inrichting en organisatie
- Daardoor meer aandacht voor de inhoud
- Vergroot de uitwisselbaarheid van het onderwijs
- Vergroot kansen voor samenwerking tussen opleidingen
- Vereenvoudigt individuele studieprogramma's (maatwerk)
- Biedt beter inzicht in opleidingsprogramma's (accreditatie)

Wat gebeurt er op Windesheim?

Voordelen standaardisatie voor de informatisering

- Eenduidig ontwerp van informatiesystemen
- Eenduidige inrichting van informatiesystemen
- Gemeenschappelijk gebruik van informatiesystemen
- Grotere uitwisseling van informatie
- Gemeenschappelijk beheer van informatiesystemen
- Vermindering van de beheerslasten

Wat gebeurt er op Windesheim?

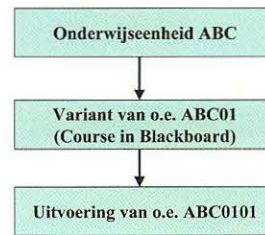
Standaardisatie van onderwijslogistiek

Zes groepen standaarden

- Onderwijsseenheden
- Deelprogramma's (majors en minoren)
- Competenties en kenmerkende beroepssituaties
- Studieloopbaan begeleiding
- Digitaal studentenportfolio
- Onderwijsorganisatie

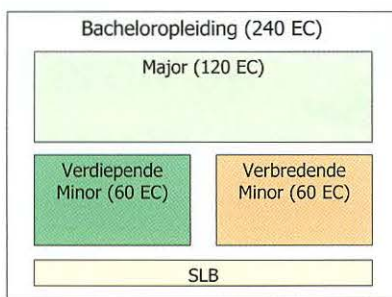
WOS

Beschrijving van onderwijsseenheden

- Onderwijsdoelen – Globale inhoud – ec's
- Werkvorm Contacturen Literatuur etc.
- Docent Periode Roostermomenten Tentamenmomenten

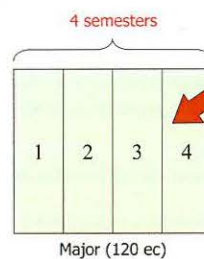
Standaardisatie van deelprogramma's

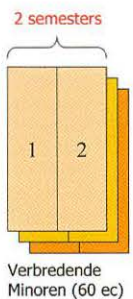
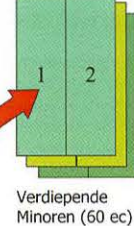
EC = European Credit

Majors en minoren

Elke School heeft een major en diverse minoren

2 semesters

Standaardisatie van competenties

Twee soorten competenties:

- Algemene competenties (duurzame handelingsvermogens)
- Beroepsgerichte competenties

Algemene competenties

1. Brede professionalisering
2. Multidisciplinaire integratie
3. (Wetenschappelijke) toepassing
4. Transfer en brede inzetbaarheid
5. Creativiteit en complexiteit in handelen
6. Probleemgericht werken
7. Methodisch en reflexief denken en handelen
8. Sociaal-communicatieve bekwaamheid
9. Basiskwalificering voor managementfuncties
10. Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid
11. Zelfsturing op studie en loopbaan

- Opleidingskwalificaties HBO
- Op te vatten als duurzame handelingsvermogens
- Hoog abstractieniveau

Cie Franssen

Windesheim

Didactisch model van Windesheim

Standaard voor studieloopbaanbegeleiding (SLB)

- SLB-programma bestaat uit 4 KBS'en
- Omvang 16 EC voor elke student
- De outline voor het studieloopbaanprogramma geldt voor elke School
- Begeleidingsinstrumentarium met 9 instrumenten
- Standaardvoorzieningen voor studenten en SLB-ers
- Certificering van SLB-ers
- Opleiding tot SLB-er

Het strategisch programma WOOP

SOO: Windesheim Onderwijs- en Organisatieontwikkel Plan (WOOP) 2004 - 2007

- Projectenprogramma met 7 thema's:
  1. Competentieontwikkeling
  2. Onderwijsprogrammering (Major-minormodel)
  3. Studieloopbaanbegeleiding
  4. Onderwijsorganisatie
  5. (Onderzoek)
  6. (Maatschappelijke dienstverlening)
  7. Professionalisering docenten

het gebouw op windesheim.nl

Projecten thema 7 – Professionalisering docenten

2004-2005

- Ondersteuningsbehoefte docenten t.b.v. het nieuwe onderwijs inventariseren
- Ontwikkelen van competenties van medewerkers
- Deskundigheidsbevordering t.b.v. ontwikkeling van (student)competenties, majors en minoren
- Inzetplanning van medewerkers flexibiliseren
- Management development uitzetten
- Ontwikkelen van een corporate academy (CA)

2005-2006

- Corporate academy (CA) inrichten
- Opstellen integrale scholingsplannen
- Koppeling scholingsplannen medewerkers en teams aan strategische doelen
- Programme CA ontwikkelen en uitvoeren
- Selectie en implementatie van digitale systemen t.b.v. professionalisering van medewerkers
- Herijking functiegebouw

het gebouw op windesheim.nl

Gevolgen voor personeelsontwikkeling

1. Onderwijsvernieuwing is een zaak van de hele instelling en van alle geledingen
2. Iedereen moet zich verantwoordelijk voelen voor het succes van alle studenten
3. Vraagsturing en competentieleren vereist afstemming en standaardisatie van alle processen
4. Organisatie- en personeelsontwikkeling moet gericht zijn op integrale dienstverlening
5. We hebben integrerend management nodig
6. Iedereen is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs én van de ondersteunende processen
7. Er zijn scholingstrajecten nodig voor medewerkers toegesneden op hun eigen rol in of voor het nieuwe onderwijs

het gebouw op windesheim.nl